

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Tractatus De Baptismo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

TRACTATUS DE BAPTISMO.

BAPTISMUS est Sacramentum ad spiritua-
lem regenerationem à Christo institu-
tum, consistens in ablutione per aquam
naturalem, & prolatione horum verborum, at
æquivalentium. *Ego te Baptizo In nomine Pa-
tris, & Filii, & Spiritus Sancti.*

Q. I. Quenam est materia Baptismi?

Resp. I. Materia remota est Aqua vera na-
turalis, seu elementaris. Fide Constat 1. ex
Joan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, &c.* 2.
ex perpetuâ traditione & praxi Ecclesiæ. 3. ex
Conc. Later. Florent. & Trid. sess. 7. can. 2.

Sed observa. 1. Sufficit aqua elementaris
proprie dicta, quamvis rebus aliis sit tantulum
permixta; modo usura communem & æsti-
mationem aquæ retineat. Hinc valet Baptis-
mus in aquâ fontanâ, pluviali, marinâ, sive
frigida, sive calida, quamvis sit turbida, lutu-
lenta, sulphurata, ferruginea; modo non sit
corrupta. Item in aqua resoluta ex nive,
grandine, aut glacie, vel ex panno madido aut
luto expressa: quia hæc sunt aqua naturalis.
Imò juxta S. Thom. in lixivio. At non valet

in vino lymphato, saliva, sputo, lacrymis, sudore, aliove simili humore; in cervisia, ptisana, jusculo, in liquore ex vitibus defluente, aut ex herbis floribusve expresso, vel in aqua roseacea ex S. Thom. 3. p. q. 66. a. 4. ad. 5. nam ista non sunt Aqua propriè dicta & elementaris. Neque valet in glacie, nive, pruina, & similibus nondum resolutis; nam in hoc statu non sunt aqua naturalis & usualis, quæ scilicet etiamnum retineat aquæ usum, & possit proximè abluere corpus; alioqui non verificaretur forma: *Ego te baptizo*, hoc est, abluo. Idem dic de aqua cujus tanta sit permixtio, ut potius censeatur corpus mixtum, quàm aqua.

2. In articulo mortis, quando haberi non potest materia certa, debet adhiberi qualicumque dubia sub hac conditione; *si hæc materia sit sufficiens*. & ad hoc sufficit etiam tenuis probabilitas; quia in necessitate subveniendum est salutis proximi omni modo meliori quo potest. Hinc in extrema necessitate, juxta multos, Baptizare teneris in aqua ex sale resoluto, in cervisia admodum tenui, &c. ita tamen ut si sic baptizatus supervixerit, rebaptizari debeat sub hac conditione, *si non es baptizatus*.

3. Extra necessitatem non licet sub mortali baptizare nisi in aqua benedicta, quæ in fonte baptismali servatur, propter præceptum & usum Ecclesiæ & reverentiam Sacramento debitam.

Resp. II.

Resp. II. Materia proxima est ablutio, seu applicatio aquæ immediata & successiva ad corpus baptizandi. Constat. 1. ex Ephes. 5. *Mundans lavacro aquæ in verbo vite.* 2. Ex perpetuâ praxi Ecclesiæ, & verbis formæ.

Not. Ablutio non idem est ac expurgatio seu mundatio, nam hæc est effectus ablutio- nis, & potest esse sine illa.

Q. 2. Quæ & qualis ablutio requiritur ad valorem Baptismi?

Resp. I. Sufficit qualibet ablutio, sive fiat per infusionem, sive per aspersionem, sive per immersionem: nam qualibet est vera ablutio. In praxi tamen servari debet modus in una- quaque Ecclesia usitatus.

Resp. II. Necessè est illam corporis partem abluï, & tantam aquæ quantitatem adhiberi, ut ideo corpus dicatur propriè & simpliciter ab- lutum. Ad quod sufficit ut caput sit ablutum, ut constat ex praxi Ecclesiæ Latinæ; quia ca- put est præcipua corporis pars, & sensuum se- des, in quâ proinde manifestatur principium vitæ animalis.

An etiam sufficiat ablutio alterius partis no- tabilis, ut brachii, pectoris, &c. controver- titur; & licet communiùs affirmant, tamen hoc non est certum: quare graviter peccaret, qui extra casum necessitatis non ablueret ca- put; nam exponeret Sacramentum periculo nullitatis. Hinc Rituale Roman. præscribit,

P. 5

ut si

ut si infans in necessitate Baptizetur in alio membro, postea rebaptizetur sub conditione, *si non es baptizatus*. Multo minus certum est sufficere quantulamcunque partem corporis ablui, quod tamen non pauci tenent: unde extra necessitatem hoc non licet, & Baptismus sic in necessitate collatus iterari debet sub conditione.

Resp. III. Necessesse est ut aqua immediate tangat Corpus Baptizandi; quia ad veram ablu-tionem requiritur contactus physicus & immediata aquæ applicatio ad id quod ablu-tur. Hinc non sufficit aquam applicari panniculis, nec utero materno, in quo adhuc detinetur infans, nec secundinæ, quæ est pellicula, qua subinde involuti nascuntur infantes; nam non est pars corporis, sed ejus involuerum. Imò juxta multos nullus est Baptismus, si soli capilli abluantur; quia non sunt strictè pars corporis, & illorum ablutio non videtur sufficere, ut propter eam dici possit corpus ablutum. Igitur in praxi sub gravi curandum est, ut aqua ad cutem perveniat, & ea aquæ copia adhibenda, ut qui baptizatur, merito & secundam communem hominum æstimationem censeatur ablutus.

Item ad veram ablu-tionem requiritur, ut partes aquæ applicentur motu successivo partibus corporis: nam aqua contenta in vase, quamvis illud tangat, non dicitur illud abluere. Porro si *Mater prægnaus mortua fuerit, foetus*

tus quam primum cautè extrahatur, ac si vivus fuerit, baptizetur. Rituale Roman.

Q. 3. An ad valorem baptismi requiritur trina infusio vel immersio?

Resp. Unica sufficit. Constat i. ex c. de trina de consec. dist. 4. & ex praxi Ecclesiæ, quæ sæpè unicam adhibuit. 2. Quia unica sufficit ad veram abluionem. Cæterum in praxi Minister tenetur servare suæ Ecclesiæ consuetudinem, & curare ut singulæ abluiones singulorum SS. Trinitatis personarum invocationi respondeant, ut Ritualia præscribunt; item ne forma totaliter perficiatur antequam perfecta sit ablutio totalis, ne scilicet aliqua pars illius abluionis reddatur inutilis.

Q. 4. An dum Baptismus fit per immersionem, requiritur emersio ad ejus valorem?

Resp. Non pauci affirmant; sed plures alii negant: quia ad veram abluionem requiritur solum immediata & successiva aquæ ad corpus applicatio, orta ex motu locali vel aquæ supra corpus, ut fit in effusione & asperzione, vel corporis super aquam, ut fit in immersione; sive postea fiat emersio, sive non. Hinc inferunt validum esse Baptismum infantis, quem quis in flumen aut puteum projicit animo eum Baptizandi, & simul submergendi; modò formam debitam proferat antequam infans aquis suffocetur: quia tunc adsunt materia, forma, & intentio requisita ad valorem Baptismi.

Porro

Porro certum est non licere infantem sic projicere, etiamsi aliter Baptizari nequeat, & timeatur statim moriturus, quia hoc esset directè occidere innocentem, nam hæc immersio per se ac directè est occisiva infantis: ad ablutionem autem per accidens ex sola intentione mergentis dirigitur.

Not. Idem qui profert formam, debet abluere: alioqui forma esset falsa, ideoque baptismus nullus.

Q. 5. Quenam est forma Baptismi?

Resp. I. Hæc est, *Ego te baptizo, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.* Ita Conc. Florent. & Rituale Rom. addens hæc verba uno & eodem tempore quo fit ablutio, esse pronuntianda.

Resp. II. Ad valorem Baptismi exprimi debent ablutio actualis, seu ablutio ut actu exercita, & persona Baptizandi, ita ut hæc voces *Baptizo te*, vel æquivalentes sint de essentia formæ. Constat 1. ex perpetuâ traditione, & praxi Ecclesiæ ita interpretantis verba Christi, *Baptizantes eos.* 2. Ex c. 1. *de Baptismo*, & ex Florent. Hinc Alexander VIII. damnavit hanc propos. *Valuit aliquando Baptismus sub hac forma collatus, In nomine Patris, &c. prætermisissis illis, Ego te Baptizo.*

Resp. III. Necessariæ quoque sunt hæc voces, *In nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti.* Constat 1. ex Matth. ult. *Baptizantes eos, in nomine*
Patris

Patris & Filii & Spiritus Sancti. Quæ verba ex sensu Ecclesiæ continent formam Baptismi. 2. Ex Patribus apud Bellarm. & alios. 3. Ex c. si revera de consec. dist. 4. Ubi Pelagius Papa jubet Hæreticos solum modò in nomine Christi baptizatos, iterum baptizari in nomine Trinitatis. &c. in Synodo, ead. ubi Zacharias Papa asserit eum, qui sine invocatione Trinitatis Baptizatus est, Sacramentum regenerationis non habere. Per Trinitatem intelliguntur tres personæ distinctè invocatæ, secundùm usum Ecclesiæ & præceptum Christi, ut etiam ibidem explicatur. 4. Ex Conc. Flor. & Later. 4. c. firmiter. 5. Quia cum Baptismus sit *Fidei Sacramentum*, c. 4. de Bapt. debet in eo conferendo fieri expressa mentio Trinitatis, quæ est primarium objectum fidei & fundamentum salutis.

Hinc non valet Baptismus 1. Si dicatur *in nomine Trinitatis, in nomine Dei unius & trini, vel in nomine Trium-Personarum Trinitatis.* Quia requiritur distincta expressio singularum personarum, & quidem secundùm eas rationes quibus constituuntur, & inter se distinguuntur, nempe secundùm proprietates personales seu relationes Paternitatis, Filiationis, & Spirationis passivæ. 2. Si dicatur *in nominibus*, quia non exprimitur essentiæ unitas, cujus expressio est essentialis formæ, ut semper intellexit Ecclesia. Et verò tam necessaria est ad salutem professio unitatis Dei, quàm

quàm Trinitatis personarum, quæ necessariò exprimendæ sunt. Dubiæ autem sunt hæ formæ, *in virtute*, vel *auctoritate*, vel *sub invocatione Patris, &c.* Item *in nomine Patris in nomine Filii, & in nomine Spiritus Sancti.* & *in nomine Genitoris, & Geniti & Procedentis ab utroque.* Imò S. Thom. 3. p. q. 66. a. 5. ad 7. docet in aliis nominibus quàm Patris & Filii, & Spiritus Sancti, non perfici Sacramentum.

Resp. IV. Non est de essentia formæ, ut exprimat^r Minister saltem expressè: nam Conc. Flor. approbat hanc Græcorum formam, *Baptizatur talis servus Christi, in nomine Patris, &c. vel Baptizatur manibus meis talis, in nomine Patris, &c.*

Q. 6. An Baptismus iterari potest?

Resp. I. Est de fide Baptisimum validè susceptum nunquam posse iterari. 1. ex Ephes. 4. *Unus Dominus, una Fides, unum Baptisma.* 2. Ex traditione & praxi Ecclesiæ. 3. Ex Symbolo, *Confiteor unum baptisma.* 4. Ex Florent. ex Trid. sess. 7. can. 11. Unde Baptismi iteratio est grave sacrilegium, tam ex parte dantis, quàm recipientis scienter, ex c. 108 & 118. de consec. dist. 4. quia fit contra institutionem Christi, applicando Sacramentum subjecto incapaci; & per hoc significatur Christum esse denuo morti ac sepulturæ obnoxium, ex Heb. 6. cum per Baptisimum commoriamur & conssepeliamur, Christo, Rom. 6.

Resp.

Resp. II. Iterari debet Baptismus sub conditione, dum post diligentem inquisitionem dubitatur an Baptismus sit datus. Constat ex S. Leone in c. 112. & 113. de consec. dist. 4. & aliis Canonibus, & ex cap. 2. de Bapt. ubi Alex. III. ait *de quibus dubium est, an Baptizati fuerint, baptizentur his verbis premissis: si Baptizatus es, non te Baptizo. Sed si nondum Baptizatus es, Ego te Baptizo, &c.* idque sive dubium sit positivum, quia scilicet sunt rationes in utramque partem probabiles: sive sit negativum: quia scilicet nulla sunt indicia ad judicandum hominem esse baptizatum, c. *Parvulos*, de consec. dist. 4. Ratio est; quia alias homo probabili periculo damnationis exponeretur, ob carentiam Baptismi. Et aliunde talis necessitas impedit omnem irreverentiam in Sacramentum, quod propter salutem hominum institutum est.

Idem dic, si sit probabile dubium an Baptismus datus sit cum sufficiente materia, vel forma, vel intentione: nam tunc æquè periclitatur salus hominis; & Canones qui expressè loquuntur de dubio facti, intelligendi etiam sunt de dubio juris, quod est hic æquivalenter dubium facti; qui enim dubitat an Baptismus sit datus cum legitima materia, vel forma, vel intentione, æquivalenter dubitat an sit verè datus. Unde S. Greg. I. 12. Ep. 31. ait. *Natalis dubitatio ruina fidelibus fiat, quoniam non*

monstratur iteratum, quod non certis indiciis ostenditur ritè peractum.

Hinc sic rebaptizandi sunt Infantes expositi si non habeant schedulam, aut aliam notam collati Baptismi testem. imò juxta multos & varia Concilia, & Rituale Tullense, etiam si habeant, si re diligenter investigatâ, nihil certi aliunde reperiat: quia illa schedula, aliave nota ab ignoto, ideò que incertæ fidei auctore apposita non sufficit ad certitudinem moralem, quam tamen requirunt Canones ad non rebaptizandum. Hinc Conc. Carthag. c. placuit, dist. 4. de consec. ait: *Placuit de infantibus quoties non inveniuntur certissimi testes, qui eos Baptizatos esse sine dubitatione testentur, absque ullo scrupulo eos esse baptizandos.* Et verò charitas obligat ad suppeditandum proximo medium salutis necessarium, nisi constet jam adhibitum fuisse; alioqui ejus salus æterna morali periculo committeretur.

Dixi, *sub conditione*, ut vitetur periculum irreverentiæ, & reiterationis Baptismi verè suscepti.

Q. 7. An & quomodo Baptismus est necessarius?

Resp. I. Baptismus in re vel in voto necessarius est omnibus necessitate medii ad salutem, ex Joan. 3. *Nisi quis renatus fuerit, &c.* extraditione, ex Trid. sess. 6. cap. 4. & sess. 7. can. 5. Infantibus verò extra Martyrium necessarius est in re; cum sint incapaces voti, seu desiderii

rii Baptismi in actu charitatis perfectæ contenti.

Porro illud est necessarium in re, quod secundum se necessario & absolute adhiberi debet, ita ut nihil sit quod ejus vicem suppleat. Illud est necessarium saltem in voto, quod necessario debet adhiberi vel secundum se, vel in ejus defectum secundum aliquid ejus vicem tenens propter suam eminentiam, & ejus votum vel explicitum, vel implicitum continens.

Resp. II. Adulti sufficienter instructi tenentur jure divino suscipere Baptismum, statim atque moraliter possunt cum debitis dispositionibus; ita ut non diu differant. Tum quia quisque tenetur ex charitate adhibere media ad salutem necessaria: tum quia quisque tenetur ex præcepto Christi ingredi Ecclesiam per Baptismum, qui est ejus janua, & fidem suam profiteri. Quæ præcepta per se obligant ad non diu differendam eorum observacionem.

Resp. III. Parentes tenentur graviter Baptismum liberis suis procurare brevi post eorum nativitatem tempore, ita ut mortaliter peccent si diutius id differant: quia consuetudo universalis Ecclesiæ baptizandi parvulos brevi post eorum nativitatem tempore habet vim legis graviter obligantis ob materiæ gravitatem. Et ex decretis particularium Ecclesiarum ad id tenentur intra triduum vel

Tom. III.

Q

qua-

quatrimum, prout ab Ecclesia propria præscribitur. Et verò in teneris infantibus semper est aliquod subitæ mortis periculum.

Q. 8. Quinam est Minister idoneus Baptismi?

Resp. I. Quilibet homo viator ratione utens potest in quovis casu validè baptizare. Constat ex Conc. Later. Gener. c. *firmiter*, definiente *Baptismum tam parvulis quam adultis in forma Ecclesiæ à quocumque ritè collatum proficere ad salutem*. Et ex traditione & praxi Ecclesiæ, nunquam rebaptizantis à quovis ritè baptizatum. Nemo tamen potest seipsum baptizare, c. 4. *de Bapt.* nam requiritur distinctio inter generantem & genitum spiritualiter.

Resp. II. Solus Sacerdos sive sit Episcopus, sive Presbyter est Ordinarius Baptismi Minister: Diaconus verò tantùm extraordinarius. Prob. ex Conc. Florent. in decreto de sacram. ibi: *Minister hujus Sacramenti est Sacerdos, cui ex officio competit baptizare: in casu autem necessitatis non solùm Sacerdos vel Diaconus, sed etiam Laicus, vel Mulier, imò etiam paganus, & Hereticus baptizare potest, dummodo formam servet Ecclesiæ, & facere intendat quod facit Ecclesia.*

Quare extra necessitatem sub mortali baptizare non licet, nisi soli Sacerdoti, & quidem juxta omnes Pastori, vel ejus delegato; quia potestas & jus admittendi ad Ecclesiam pertinet ad Pastorem, qui præest illi Ecclesiæ, particula

seculari: cui Baptizatus aggregatur. Homo autem per Baptismum recipitur in Ecclesiam; & fit ejus membrum. At mortale est jus alienum propriâ auctoritate usurpare in re gravi; præsertim contra debitam gubernationem, ordinem, & usum Ecclesiæ.

Resp. III. In casu necessitatis quilibet tenetur baptizare; nam quisque tenetur lege charitatis subvenire proximo necessitatem patienti, nisi alius adsit qui possit & velit subvenire. Tunc tamen si plures adsint; præferri debet Diacono; Sacerdos, ille Subdiacono, hic inferioribus Clericis, Clericus Laico, Vir fœminæ, Fidelis infideli, non excommunicatus excommunicato: nam reverentia Sacramento debita exigit, ut digniores præferantur per se loquendo. Quare mortale est si sine causa justa non præferatur Sacerdos non Sacerdoti, fidelis non Baptizato; non excommunicatus excommunicato, Diaconus; non Diacono: nam tunc fit gravis irreverentia in Sacramento. Inversio autem Ordinis quo ad alios juxta multos est solum venialis; quia irreverentia non censetur gravis. Dixi, per se loquendo; quia per accidens potest hic Ordo inverti; nam ex Rituali Roman. mulier præferri debet viro, vel ratione majoris peritiæ ad baptizandum, vel ratione honestatis ac pudoris, ut si infans ob periculum vitæ imminens sit baptizandus, antequam totaliter ex utero prodierit: *Quapropter curare debet Parochus, ut fideles*

deles præsertim Obstetrices, rectum baptizandi ritum probè teneant & servant. ait Rituale Roman. & hæ ad id graviter tenentur ex charitate & officio, ideoque ex Justitia propter pericula sæpè contingentia in partu. Porrò Pater & Mater prohibentur propriam prolem baptizare, nisi in articulo mortis & deficiente alio.

Not. Mortale est extra necessitatem baptizare sine solemnitate & extra Ecclesiam, præter Filium Regis aut Principis, *Clement de Bapt.* quia Ecclesia ob honorem Sacramenti, solemnitates graviter præcipit.

Q. 9. Quid dicendum de Patrinis?

Resp. I. Ex perpetua Ecclesiæ consuetudine vim legis habente, & manante ex Apostolica traditione debet sub mortali adhiheri, in Baptismo solemniter, susceptor, seu Patrinus, vel susceptrix, seu Matrinx. Unus autem tantum sive vir sive mulier, vel ad summum unus & una adhibeantur ex decreto. *Trid. sess. 24. c. 2.*

Resp. II. Patrini officium est. 1. Offerre Baptizandum Baptizanti. 2. Respondere pro Baptizando, si is per se nequeat. 3. Tenere illum dum baptizatur. 4. Levare de fonte. 5. Eum suscipere de manu baptizantis. 6. Tenetur sub mortali tum ob solemnem suam sponsionem in suscipiendo hoc officio, tum ex præcepto Ecclesiæ curare, ut Baptizatus in rebus fidei, & Doctrina Christiana rectè erudiatur, & Christianè vivat, si alii id non præstent

stent, exc. *Vos ante*, de consec. dist. 4. Ex variis Conciliis, ex Catechismo & Rituali Romano, & ab hac cura Paterna quam debet illius gerere, dicitur Patrinus, qui censetur quasi spiritualis Pater suscepti. Et ideo inducta est cognatio spiritualis. Hinc S. Thom. 3. p. q. 67. a. 8. ait: *Unusquisque obligatur ad exequendum officium, quod accepit. Dicitur est autem quod ille, qui suscipit aliquem de sacro fonte, assumit sibi officium Pædagogii; & ideo obligatur ad habendam curam de ipso, si necessitas immineret: sicut eo tempore & loco in quo Baptizati inter infideles nutriuntur. Sed ubi nutriuntur inter Catholicos Christianos, satis possunt ab hac cura excusari, presumendo quod à suis parentibus diligenter instruantur. Si tamen quocumque modo sentirent contrarium, tenerentur secundum modum, salutis spiritualium filiorum curam impendere.*

Resp. III. Ab officio Patrini excluduntur carentes rationis usu, non Baptizati, Hæretici, publicè criminosi, aut infames vel excommunicati, & ignorantes fidei rudimenta: quia hi non sunt idonei ad curam gerendam baptizati circa fidem ac mores; item Monachi & Abbates. c. 103. de consec. dist. 4. & generatim religiosi omnes, & sanctimoniales ex Rituali Rom. Graviter etiam prohibentur parentes propriam prolem suscipere, nisi in necessitate, c. 1. & 4. caus. 30. q. 1. nam alius debet esse Pater carnalis, alius spiritualis. Et quia baptizans contrahit spiritualem cognationem

Q3

cum

cum parentibus baptizati, quæ usum Matrimonii impediret. Quæ tamen non contrahitur, si id fiat in casu necessitatis.

Q. 10. *An potest Baptizari infans nondum natus, vel monstrum?*

Resp. I. Infans in utero materno ita conclusus, ut aquâ immediatè perfundi nequeat, non est capax Baptismi: quia non potest verè ablu. Nec sufficit, si corpus matris abluatur, quia infans est persona distincta à matre ac proinde eâ ablutâ non potest censeri verè ablutus. Quòd si per fistulam aut alio artificio possit Aqua ad illum perungere, juxta varios validè baptizari potest; quia talis infans est homo viator, cui debite applicari potest materia & forma: tamen Rituale Roman. dicit generatim: *nemo in utero matris clausus baptizari debet.*

Resp. II. Si infans nondum perfectè natus caput emiserit, & periculum mortis immineat, baptizetur in capite; nec postea si vivus evaserit erit rebaptizandus. At si aliud membrum emiserit, quod viralem indicet motum, in illo, si periculum impendat, baptizetur; & tunc si natus vixerit, erit sub conditione baptizandus: *si non es baptizatus, Ego te baptizo, in nomine Patris, &c.* ita Rituale Roman.

Resp. III. Si monstrum habeat plura capita, & plura pectora, tunc totidem sunt animæ, & homines distincti; unde singuli seorsim sunt bapti-

baptizandi. Si non est certum in monstro esse duas personas, ut quia duo capita, & duo pectora non habet bene distincta; tunc debet primum unus absolute baptizari, & postea alter sub hac conditione: *si non es Baptizatus, ego te Baptizo*, &c. Si vero dubium sit an homo sit an brutum, baptizetur sub conditione: *si tu es homo, ego te*, &c. Monstrum autem, quod humanam speciem nullatenus præ se fert, non debet baptizari. Rituale Roman.

Q. II. *An infidelium Filii Baptizari possunt, invititis parentibus?*

Resp. I. Valide Baptizari posse constat, cum independenter à consensu parentum adesse possint omnia ad valorem Baptismi requisita, nimirum materia, forma, & debita intentio Ministri. Non enim scriptum est. *Nisi quis renatus fuerit ex parentum voluntate; sed nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto.* ait S. Aug. Ep. 23.

Resp. II. Filii Hæreticorum & Apostatarum possunt licite Baptizari invititis parentibus: quia parentes per Baptisma fiunt Ecclesie subditi, ideoque cogi possunt ad servandas eius leges, inter quas est lex deferendi in Ecclesiam liberos baptizandos. Ergo iis possunt subtrahi, ut baptizentur, & rebus fidei, cum adoleverint, instruuntur. Non essent tamen subtrahendi, si ideo religio periclitaretur, dum parentes subiecti sunt Principibus infidelibus;

nam debet permitti minus malum, ut vitetur majus.

Resp. III. Infantes mancipiorum possunt & debent ipsis inuis baptizari, si eorum Domini Christiani sint; quia tales infantes sunt illorum, sicut ipsi parentes: unde Domini habent jus illos subtrahendi parentibus, & de iis tanquam de suis pro arbitrio disponendi; ac proinde possunt curare eos baptizari, & in fide erudiri ac educari; atque ad id saltem ex charitate tenentur.

Resp. IV. Extra certum mortis periculum non licet baptizare infantes infidelium, inuis parentibus, qui Principibus infidelibus subiecti sunt: quia vel infans subtrahetur parentibus; & nunc fiet illis injuria, cum parentes habeant jus naturale retinendi apud se & educandi liberos nondum rationis compotes, nec propriam voluntatem habentes. Vel illis relinquetur, & tunc Baptismus manifesto periculo profanationis, & Baptizatus periculo Apostasiæ exponetur; cum constet eum in infidelitate educandum.

Si tamen vel sola mater esset Christiana, infans invito patre infideli subiecto Principi Christiano licitè baptizaretur, ex Conc. Tolet. 4. c. 63. nam ipsa habet jus instituendæ prolis, & præerenda est voluntas justæ injustæ in favorem prolis.

Idem quod suprà dicunt Theologi, cum S. Th. contra Scotistas, etiamsi parentes infideles

deles subjecti sint civiliter Christiano Principi. Quia 1. Ratio allata etiam valet; nam hæc subjectio non adimit parentibus jus educandi & retinendi apud se liberos suos. 2. Potestas secularis non se extendit ad supernaturalia, qualis est susceptio Baptismi. Ecclesia verò nullam habet jurisdictionem in non baptisatos. 3. Ex usu constanti Ecclesiæ, quæ nunquam egit apud Principes etiam religiosissimos, ut cogerent infideles sibi subjectos ad Baptismum suscipiendum, aut curarent omnes infantes subditos baptizari, ut notat. S. Thomas.

Dixi, *infantes*, nam baptizandi sunt pueri rationis compotes, qui hoc petunt, cum sint sui juris in negotio salutis. Sed tunc debent egredi è domo paterna, si aliter Christianè vivere nequeant.

Resp. V. In evidenti periculo mortis, infantes infidelium baptizari debent, etiam invitis parentibus; quia tunc nec auferuntur parentibus, nec Baptismus profanationi exponitur; & aliundè urget præceptum charitatis. Sed id fiat, si potest, insciis parentibus, ad vitandam perturbationem. Idem extendit Layman ad filios infidelium perpetuò amentes ob eandem rationem.

Sed quid si infans reipsâ baptizatus sit invitis vel insciis parentibus, & postea adolescat?

Resp. Secluso periculo Religionis Christianæ, &

Q 5

næ, & scandali, abstrahendus est à parentibus, ut erudiatur in fide Christiana: quia per Baptismum Ecclesia acquisivit jurisdictionem in eum, ac jus ad eum christianè instituendum, & ipse contraxit obligationem addiscendæ & servandæ legis Christianæ, quod præstare nequit apud parentes.

Dixi, *secluso*, &c. quia bonum Religionis & multorum præferri debet bono privato.

Q. 12. Quinam sunt effectus Baptismi

Resp. Hi 1. Tollit omnem culpam & poenam, si non adsit obex. 2. Conferit ex opere operato gratiam sanctificantem, & virtutes infusas. 3. Ejus intuitu conferuntur suo tempore gratiæ actuales fini suo accomodata, nimirum ad sanctè & christianè vivendum, ut decet Filios Dei hæredes & cohæredes Christi. 4. Imprimat characterem indelebilem. 5. Constituit membrum Ecclesiæ, ejusque potestati subjicit. 6. Tribuit capacitatem recipiendi alia Sacramenta, & jus ad illa, cæteraque Ecclesiæ bona communia. 7. Inducit obligationem servandi mandata Dei & Ecclesiæ, atque vitam Christianam seu consentaneam doctrinæ & exemplo Christi traducendi.

Q. 13. Quenam dispositiones requiruntur in Adultis ad recipiendam gratiam Baptismi?

Resp. I. Si Adultus præter peccatum Originale

nale habeat alia actualia mortalia, ad ejus justificationem per Baptismum, ex Trid. sess. 6. c. 6. requiruntur hi actus. 1. Fides, quâ explicitè credat existentiam unius Dei remuneratoris, Mysteria Trinitatis, & Incarnationis, & generatim vera esse quæ divinitus revelata & promissa sunt, & imprimis à Deo justificari impium per merita Christi: nam horum fides explicita est necessaria necessitate medii. 2. Spes justificationis & vitæ æternæ. 3. Dilectio, quâ Deum tanquam omnis justitiæ fontem diligere incipiat. 4. Propositum efficax servandi omnia mandata & christianè vivendi; nam adultus non potest admitti ad Dei amicitiam, nisi in eam consentiat, nec potest in illam sincerè consentire, nisi velit omnia facere, quæ ad istam amicitiam servandam, & mutuum amorem significandum necessaria sunt. 6. Voluntas recipiendi Baptismum. 7. Pœnitentia seu dolor de peccatis commissis, cum proposito non peccandi de cœtero, ex Act. 2. *Agite pœnitentiam, & baptizetur unusquisque vestrum.* Et verò æquum est, ut qui voluntate propriâ Deum offendit, in ejus amicitiam non recipiatur sine peccatorum retractatione, & dolore. Hæc autem pœnitentia debet esse supernaturalis, absoluta, universalis, efficax, impossibilis cum ullo affectu ad mortale & appetitivè summa. Non tamen requiritur perfecta contritio; nam cum Baptismus sit institutus ad remittendum peccatum Originale

nale

nale & alia actualia ante ipsum commissa, non prærequirit dispositionem, quæ hunc effectum pariat: alioqui semper præsupponeret ac præexigeret effectum, ad quem conferendum institutus est.

Resp. II. Ad justificationem Adulti habentis solum Originale peccatum (si hoc esse posset) iidem actus requiruntur; exceptâ contritione, quæ solum potest esse de peccatis personalibus voluntate scilicet physicè propriâ commissis.

Resp. III. Si adultus jam justificatus sit per Contritionem seu Charitatem perfectam, ut recipiat augmentum gratiæ in Baptismo, requiritur voluntas Baptismum recipiendi ex motivo aliquo supernaturali: nam ad gratiam recipiendam, requiritur consensus illi accommodatus. Sed hæc voluntas sufficit, cum jam præcesserint fides, spes, contritio & charitas.

Not. Qui sine debitis dispositionibus, sed cum voluntate Baptismi suscipiendi baptizatur, non recipit gratiam: sed tamen Baptismus est validus, & postea reviviscit seu efficit gratiam, sublato per contritionem perfectam, vel per Pœnitentiæ Sacramentum obice.